

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 9Csp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220201737
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Vörösová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2020:2220201737.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred JUDr. Alicou Vörösovou vo veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava- Ružinov, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: X/ Y. W., U.. XX.XX.XXXX, R. U.. Á. H. XX/X, XXX XX N. E., t.č. R. T. Z. Č.. XX, XXXX F., G. a 2/ U. M., U..XX.XX.XXXX, R. G. N. E., adresa na doručovanie: G. Č.. XXX o zaplatenie istiny 11.172,48 € s prísl.

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 11 172,48 eur a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11 172,48 eur od 23.7.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v časti o zaplatenie úrokov za úver vo výške 5,79 % ročne: zo sumy 11 172,48 € od 23.7.2019 do zaplatenia z a m i e t a .

III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou zo dňa 6.5.2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 11.172,48 eur spolu s riadnym úrokom vo výške 5,79 % ročne zo sumy 10.716,91 eur od 23.7.2019 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.172,48 eur od 23.7.2019 do zaplatenia, a nahradiť trovy konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca dňa 19.8.2016 uzavrel so žalovanými 1/ a 2/ zmluvu o úvere č. XXXXXXXX X XX a poskytol im medziúver vo výške 11.000,- eur pri úrokovej sadzbe 5,79 % ročne a RPMN 6,08 %. Žalovaní 1/ a 2/ sa zaviazali splácať poskytnutý úver pravidelnými mesačnými splátkami, pričom splátka medziúveru žalovaných vo výške 70,49 eur bola v zmysle s ust. č.2, V bod 5.2 a 5.3. zmluvy rozpočítaná tak, že suma 53,08 eur bola započítaná na úhradu úrokov medziúveru a suma 17,41 eur bola započítaná ako vklad na účet stavebného sporenia. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky, keď prestali riadne a včas uhrádzať splátky medziúveru. V dôsledku toho žalobca dňa 22.7.2019 v súlade s čl.IX bod 3 zmluvy vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom a požiadal žalovaných o jeho okamžité splatenie v celkovej výške 11.342,48 eur, čo predstavuje výslednú sumu po zúčtovaní zostatkov a príslušných obrátov na sporiteľskom a medziúverovom účte, ktorá pozostáva z istiny 10.716,91 eur zohľadňujúcej žalovanými nasporenú sumu 283,09 eur, z nezaplatených úrokov do zosplatenia pohľadávky vo výške 455,57 eur. Žalovaní však svoje záväzky nespĺnili ani potom, preto sa žalobca obrátil so svojim vyššie špecifikovaným nárokom na súd.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a podstatným obsahom spisu to, žalobou, zmluvou o úvere z 19.8.2016 s VOP a sadzobníkom, upozornením a oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, výpisom z účtov a zistil, že skutkový stav zodpovedá stavu popísanému žalobcom v žalobe s tým, že žalobca poskytol žalovaným 1/ a 2/ zmluvou o úvere z 19.8.2016 č. XXXXXXXX X XX, za podmienok uvedených v odseku 1 odôvodnenia tohto rozsudku a v čl. I zmluvy (obsahové náležitosti zmluvy), medziúver vo výške 11.000,- eur. Z dôvodu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaných splácať poskytnutý úver riadne a včas v pravidelných mesačných splátkach pristúpil žalobca dňa 22.7.2019 k predčasnému zosplatneniu medziúveru v súlade s čl. IX bod 3 zmluvy a vyzval žalovaných na okamžité splatenie celého zostatku úveru v celkovej výške 11.342,48 eur čo žalovaní 1/ a 2/ neurobili. Žalovaný zostatok pohľadávky ku dňu podania žaloby pozostával z čiastkových nárokov tak ako to vyplýva z odseku 1 odôvodnenia tohto rozsudku.

3. Podľa ust. § 290 C.s.p. spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

4. Zmluva, z ktorej žalobca svoj žalobný nárok vyvodzuje, je zmluvou o úvere upravenou v ust. § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obch. zák.“). Táto zmluva patrí v zmysle ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obch. zák. medzi tzv. absolútne obchody, pre ktoré je daná pôsobnosť Obch. zák. bez ohľadu na povahu účastníkov. Žalovaní však uzavreli predmetnú zmluvu ako spotrebiteľia, preto na daný právny vzťah sa vzťahujú aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ďalej ust. § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“).

5. Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa1) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>> a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>> alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,18b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>>

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701.html>>

6. Podľa ust. § 52 ods. 1 OZ (v znení platnom od 01.01.2008) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

7. Podľa ust. § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

8. Podľa ust. § 506 Obch. zák. ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

9. Podľa ust. § 369 Obch. zák. ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

10. Podľa ust. 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

11. Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania (s prihliadnutím na skutočnosť, že sa jedná o právny vzťah, ktorý vznikol do 31.01.2013) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

12. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v danom prípade žalobca a žalovaní uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalobca sa domáhal svojich nárokov z titulu zmluvy, ktorou boli žalovaným poskytnuté peňažné prostriedky a títo sa zaviazali vrátiť ich v dohodnutých mesačných anuitných splátkach spolu s príslušným úrokom. Pretože žalobca ako veriteľ poskytoval spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovaní ho neprijímali na takéto účely, spĺňajú tieto osoby definíciu veriteľa a spotrebiteľov v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zmluva z 19.8.2016 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) cit. zákona a úver ňou poskytnutý je spotrebiteľským úverom.

13. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že predložená zmluva bola uzatvorená platne, má písomnú formu a všetky jej náležitosti sú na listinách, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Žalovaní nárok žalobcu nijako nesporevali po vecnej, ako ani po právnej stránke. Vyhodnotením vykonaného dokazovania, a to aj s ohľadom na splnenie náležitostí úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v prípade predmetného druhu úveru súd dospel k záveru, že žaloba v časti o zaplatenie nesplateného zostatku úveru 11.172,48 eur spolu s dlžnými (riadnymi) úrokmi vzniknutými do predčasného zosplatenia úverovej pohľadávky, ako aj s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.172,48 eur od 23.7.2019 do zaplatenia, bola podaná dôvodne, keď 11.172,48 eur je výslednou sumou k zaplateniu po zúčtovaní zostatkov a príslušných obrátov na sporiteľskom a medziúverovom účte ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti medziúveru 22.7.2019. Pre omeškanie s platením mesačných splátok bol predmetný úver v súlade s úverovou zmluvou (č.l. IX bod 3 zmluvy) a zákonnou úpravou (po predchádzajúcich výzvach zo dňa 21.3.2019, podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka) predčasne zosplatený ku dňu 22.7.2019, čím vznikla žalovaným 1/ a 2/ povinnosť jednorazovo uhradiť žalobcovi celý vyčíslený zostatok úverovej pohľadávky vo výške 11.172,48 eur spolu s vyššie uvedeným príslušenstvom. Predchádzajúca výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj jej doručenie (zaslanie) žalovaným a takisto doručenie (zaslanie) oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaným neboli v konaní zo strany žalovaných nijakým spôsobom spochybňované a popierané, preto súd tieto skutočnosti považoval za nesporné podľa § 151 ods. 1 C.s.p.

14. Pokiaľ ide o uplatnené (riadne) úroky za úver vo výške 5,79% zo sumy 10.716,91 eur od 23.7.2019 do zaplataenia, súd tento nárok nepriznal a žalobu v tejto časti zamietol (výrok II), pretože podľa názoru súdu z ust. § 502 a § 503 Obchodného zákonníka vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Veriteľovi teda patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, a to aj v prípade jeho predčasného zosplatnenia, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998). Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14). V podstate ide o to, že pri zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie poskytnutej istiny úveru vrátane úrokov vzniknutých (resp. kapitalizovaných) ku dňu zosplatnenia úveru a má právo získať okamžite späť celú sumu poskytnutých (požičaných) peňazí, a teda na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a práve v tomto rozdiel spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na riadne úroky za poskytnutie (požičanie) peňažných prostriedkov aj po zosplatnení úveru. V opačnom prípade by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby ku zmene záväzku nedošlo, pričom spotrebiteľovi by už neboli garantované práva, ktoré mu v súvislosti s dohodnutým splácaním úveru vyplývali zo zmluvy pred vyvolanou zmenou. Ba čo viac veriteľ by mohol úroky inkasovať aj v oveľa väčšom rozsahu a v kratšej dobe, než na základe pôvodného splátkového kalendára, nakoľko by už nebol ohraničený postupnosťou splácania úrokov z istiny a ani dohodnutým celkovým rozsahom úrokov z úveru a dlžník by musel platiť riadne úroky z celej dlžnej istiny bez akéhokoľvek časového a objemového limitu až do úplného zaplataenia tejto istiny (žalobca totiž žiadané úroky nelimitoval ani pôvodne dohodnutou celkovou sumou úrokov vypočítanou podľa pôvodného splátkového kalendára, na ktoré úroky by mal žalobca nárok pri riadnom splácaní úveru počas doby trvania zmluvného vzťahu). Jednorazovým zosplatnením úveru vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie (podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.), keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava pri spotrebiteľskom vzťahu pre obchádzanie zákona (a to najmä zákonných ustanovení uvedených v tomto a v predchádzajúcom bode odôvodnenia, a v toho dôsledku aj ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka) podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, resp. taká zmluvná úprava je taktiež na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo takú zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014).

15. Súd povolil žalovaným svoj dlh zaplatiť v mesačných splátkach spolu po 150,- eur mesačne vzhľadom na ich zlú finančnú situáciu a žalovaná v 2. rade je na materskej dovolenke, jej príjem je 394,- eur spolu s prídavkami na dieťa, žije sama a vychováva jedno dieťa. Žalovaný v 1. rade uviedol, že je zamestnaný v Maďarsku u spoločnosti Boss s priemerným mesačným zárobkom cca 500 eur. Nemá vyživovaciu povinnosť k malol. dieťaťu, jeho manželka je bez pracovného pomeru. Bývajú u svojej svokry.

16. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

18. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1, 2 C.s.p., pričom dospel k záveru, že žalobca má právo na náhradu trov konania proti žalovaným v rozsahu 100 %, keďže žalobca bol v tejto sporovej veci (v časti istiny rozhodujúcej pre určenie celkového úspechu strany v spore) úspešný na 100 % (do jeho úspechu bola započítaná aj tá časť žalovanej istiny,

pri ktorej bolo konanie čiastočne zastavené z dôvodu dobrovoľných úhrad žalovaných počas konania) a neúspešný na 0 %, t.j. jeho čistý úspech vo veci predstavuje 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).